

هسته تحقیقات بویایی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی ایران

مرکز تحقیقات گوش، گلو، بینی و سر و گردن
دانشگاه علوم پزشکی ایران

مقدمه

حواس شیمیایی (بویایی و چشایی) از نظر تکاملی قدیمترین حس ما (پیش از بینایی و شنوایی) است. نقش حیاتی حس بویایی در انسان به خاطر سپاری و هشدار خطرات مانند گازها، سموم و مواد غذایی فاسد و یافتن موارد مطلوب مثل مواد غذایی است. علاوه بر نقش حیاتی این حس در حفظ جان انسان این حس در ارتباطات اجتماعی نیز درگیر است. مجموع این خصوصیات موجب واکنش مناسب در موقعیت های مختلف می گردد.

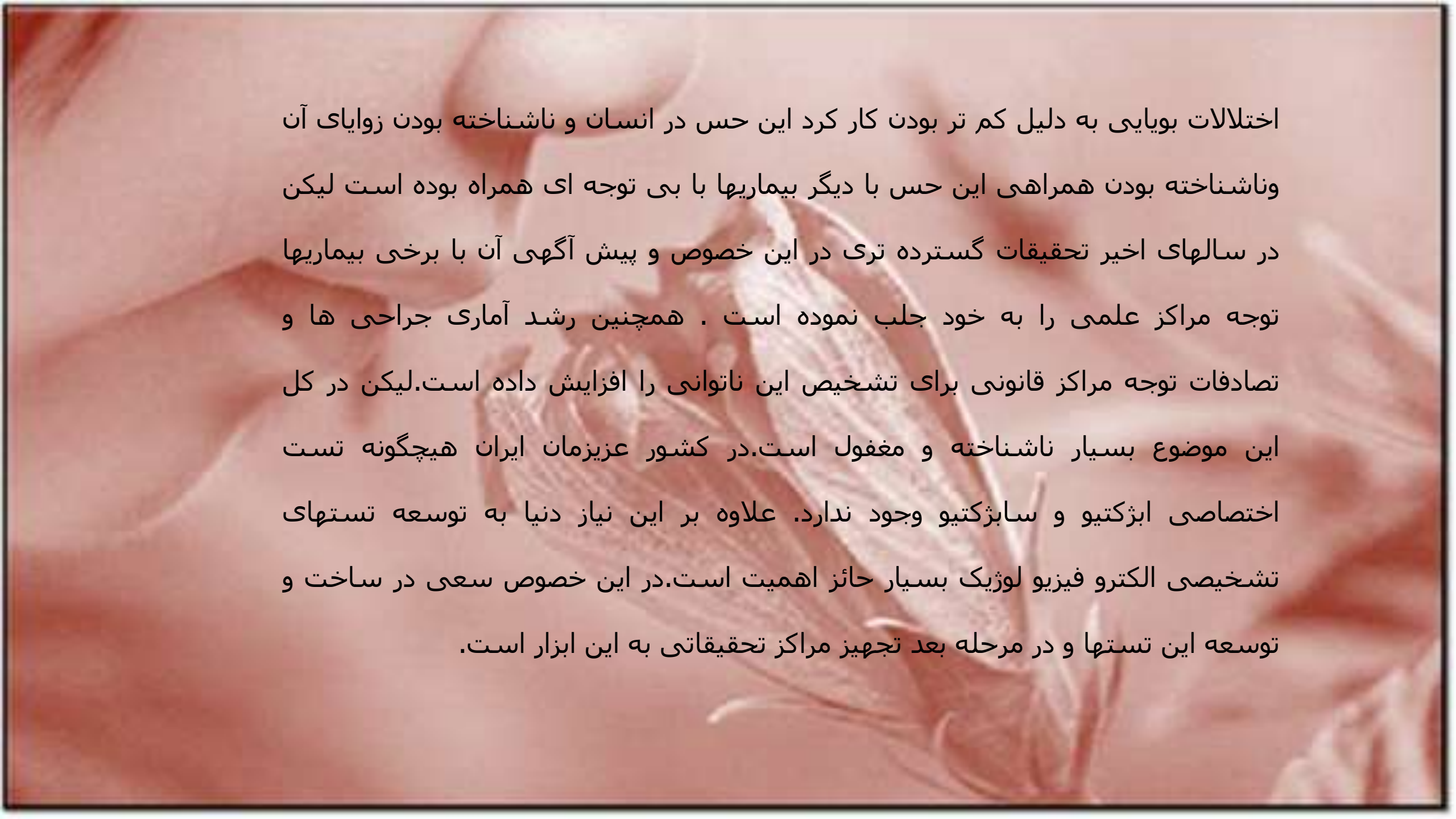
شایعترین علت کاهش بویایی افزایش سن است، شرایطی طبیعی که با افزایش عمر جمعیت در کشورهای پیشرفته تعداد افراد بیشتری را درگیر خواهد کرد. علل پاتولوژیک کاهش حس بویایی شامل بیماریها، تروما، شرایط شغلی و شیوه زندگی افراد است که می تواند به صورت ناگهانی یا پیشرونده تظاهر کند.

شیوع کاهش بویایی بین بزرگسالان بالای 20 سال بین 19% تا 24% در کشورهای سوئد، آلمان و آمریکا برآورد شده است.

کاهش بویایی کیفیت زندگی بیماران را پایین آورده و اثر خود را به صورت افسردگی، احساس آسیب پذیری ناشی از حس خطر در مورد آتش سوزی، گازها و نگرانی در مورد بهداشت فردی و مشکلات متعدد در زندگی روزمره فرد نشان می دهد. کاهش اشتها، تغییر در انتخاب غذاها، تغییر وزن، مشکلات متعدد در حین آشپزی، و ناتوانی در تشخیص غذاهای فاسد از شکایات شایع این بیماران است.

لازم به ذکر است که بر اساس قوانین حقوقی کشوری خسارت ناشی از بین رفتن حس بویایی برابر با یک دیه کامل است. حل مسایل مربوط به پزشکی قانونی یکی از چالش های مهم این هسته تحقیقاتی است.

اختلالات بویایی به دلیل کم تر بودن کار کرد این حس در انسان و ناشناخته بودن زوایای آن و ناشناخته بودن همراهی این حس با دیگر بیماریها با بی توجه ای همراه بوده است لیکن در سالهای اخیر تحقیقات گسترده تری در این خصوص و پیش آگهی آن با برخی بیماریها توجه مراکز علمی را به خود جلب نموده است . همچنین رشد آماری جراحی ها و تصادفات توجه مراکز قانونی برای تشخیص این ناتوانی را افزایش داده است.لیکن در کل این موضوع بسیار ناشناخته و مغفول است.در کشور عزیزمان ایران هیچگونه تست اختصاصی ابژکتیو و سابژکتیو وجود ندارد. علاوه بر این نیاز دنیا به توسعه تستهای تشخیصی الکترو فیزیو لوژیک بسیار حائز اهمیت است.در این خصوص سعی در ساخت و توسعه این تستها و در مرحله بعد تجهیز مراکز تحقیقاتی به این ابزار است.

روشهای تشخیصی کاهش بویایی

تست بویایی پنسیلوانیا ▶

تست SMT ▶

لاین های تحقیقاتی

هسته تحقیقات بویایی

روشهای تشخیص کاهش بویایی

روش های درمان کاهش بویایی

پیشگیری از کاهش بویایی

مکانیزم های اختلالات بویایی

دستاوردها

- ▶ تولید حد اقل پنج عنوان مقاله با F او سایتیشن بالا
- ▶ تولید دو دستگاہ اختراعی و نوآورانه در سطح ملی و جهانی
- ▶ تدوین سه روش در امر تشخیص و اسکرینینگ بویایی
- ▶ راه اندازی درمانگاہ و مرکز رفرانس بویایی

استراتژی ها و برنامه ها

- ▶ تولید اولین تست سابژکتیو ایرانی
- ▶ تولید اولین تست ابژکتیو بویایی
- ▶ راه اندازی مرکز رفرانس و پزشکی قانونی بویایی
- ▶ بررسی فواید بویایی در تشخیص زودرس بیماریها
- ▶ تدوین اولین کتاب درسی پزشکی در زمینه بویایی
- ▶ درمان بیماریهای مرتبط با بویایی

پروژه های زمان بندی شده

► برنامه های 3 ماهه:

تعیین آستانه بویایی در افراد سالم ایرانی به تفکیک بوهای تعریف شده

► برنامه های 6 ماه تا یکسال:

تولید اولین تست بومی استاندارد بویایی جهت ایرانیان

► برنامه های بلند مدت:

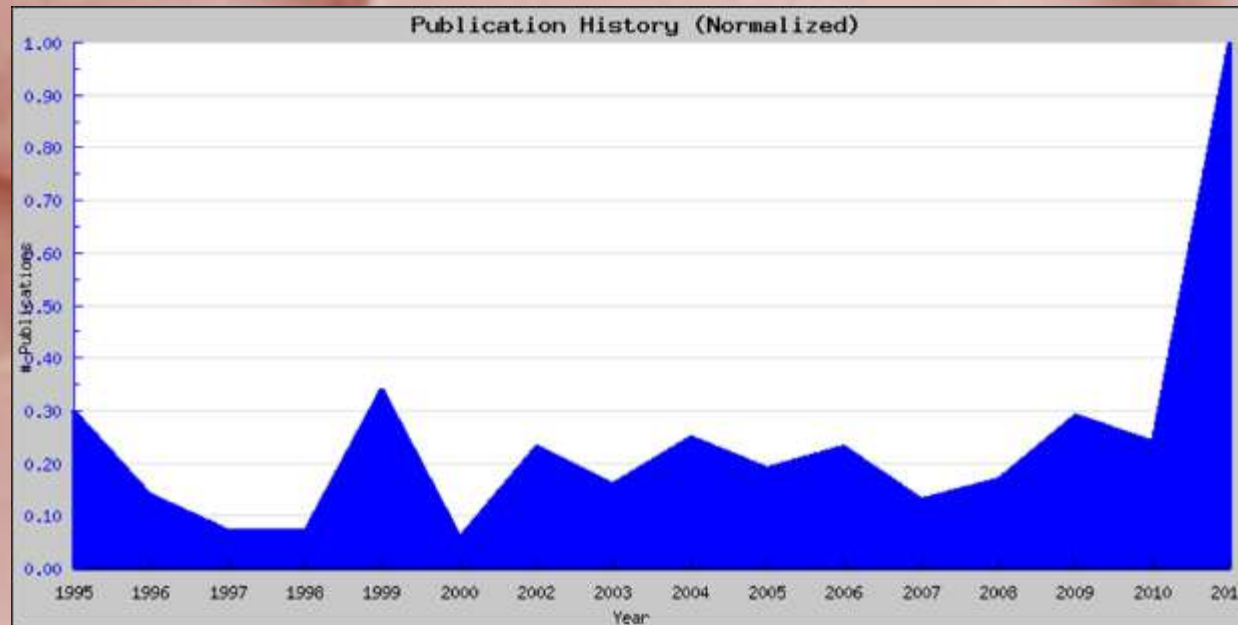
1- درمان سلولی اختلالات بویایی

2- درمان دارویی اختلالات بویایی

3- تولید تست تشخیصی آبژکتیو بویایی

سیر تحقیقات بویایی در جهان

تیم هسته تحقیقاتی بویایی

مسئول لاین : دکتر کامروا

دستیار لاین : دکتر شهریور

گروه پژوهشی : دکتر جالسی ، دکتر محمودیان ،
دکتر قلندری ، مهندس ملکی ، فرهاد رفیعی ،
دکتر رضایی ، خانم دکتر ابراهیم نژاد، خانم دکتر
علیزاده

ترجمان دانش : دکتر طباطبایی